

Generál z Brna mění elitní školu NATO

1.2.2017 Mladá fronta DNES str. 16 Brno a jižní Morava
Jiří Ševčík

;;

František Mičánek popisuje svoji práci pro Alianci v Římě.

BRNO Před rokem se dozvěděl, že to bude právě on, kdo jako děkan povede **NATO Defence College** (NDC) – prestižní **vojenskou školu** v Římě, která vychovává elitní důstojníky i civilní pracovníky pro klíčové pozice v **mezinárodních** organizacích. Brigádní **generál** v záloze František Mičánek dokončil své povinnosti na **Univerzitě obrany v Brně** a od října se oficiálně pustil do nové mise, která potrvá tři roky. Po **generálu Petru Pavlovi**, jenž šéfuje **vojenskému výboru**, se tak stal druhým **Čechem** ve vrcholných strukturách **Severoatlantické aliance**. „Je to velmi zajímavá, inspirující a nesmírně uspokojující práce,“ pochvaluje si třiapadesátiletý expert na **obraně plánování, bezpečnostní politiku a mezinárodní vojenskou spolupráci**.

* V jakém stavu jste školu našel?

Takřka ve stejném, jako jsem ji opouštěl před šesti lety z pozice mentora. Na jednu stranu to je dobře, každá vzdělávací instituce potřebuje stabilitu. Na tu druhou ale škola podle mého názoru ne úplně adekvátně zareagovala na měnící se **mezinárodní bezpečnostní prostředí** ve svých osnovách a přístupech k výuce. A na světlo vyšly i další, víceméně manažerské problémy.

* Co konkrétně jste tedy od svého **nástupu** stihl změnit?

Myslím, že relativně hodně věcí, ale ne vše, co jsem si jako děkan předsevzal. (úsměv) V první řadě jsem se zaměřil na posun v efektivnosti a sdílení informací. Následně jsme se pustili do úpravy náplně kurzů pro důstojníky a civilní pracovníky připravované pro práci v **mezinárodních** strukturách, které jsou hlavní činností školy. Cílem je být aktuální nejen z pohledu **přednášených** témat, ale také využívat moderní výukové metody a postupy. A také neopakovat to, co už naši „studenti“ znají z vlastních **univerzit obrany a vojenských akademií**.

* Jak se mění obsah kurzů například v souvislosti s **teroristickými útoky**?

Mění se **bezpečnostní prostředí** ve světě a my jsme škola, která má ve vínku připravovat státní zaměstnance aliančních států na práci v **bezpečnostních strukturách**. Takže dění nejen podrobně sledujeme, ale také analyzujeme, pořádáme workshopy a výsledky publikujeme. Diskuse k aktuálním událostem je součástí každodenní výuky. Přitom se snažíme u studentů eliminovat bezduché opakování často používaných frází, nutíme je do kritického myšlení, do hloubkové analýzy problému, do vyslovení a obhájení vlastního názoru.

* Jak na vámi navržené změny zareagovali vaši noví podřízení?

Jak už to tak bývá, ne všichni okamžitě souhlasí se vším, co jim navrhnete. Někteří kolegové mi mezi čtyřma očima přiznali, že se jim zdají moje kroky či návrhy ke zlepšení stavu až příliš radikální nebo uspěchané. Vysvětloval jsem jim, že to, co je dobré a osvědčené, měnit rozhodně nebudeme, ale také nemá cenu vše donekonečna vychvalovat. Nepřišel jsem znovu vynalézat kolo, ale pokud se netočí dostatečně rychle, měli bychom na něm vyměnit nějaký ten dílek a trochu jej inovovat.

* A co na tom „kole“ dobře fungovalo?

Mile mě překvapil počet skutečně schopných, aktivních a velmi dobře profesionálně připravených **příslušníků** štábu NDC na klíčových pozicích. Velmi rychle pochopili, že společně máme možnost dělat věci nejen jinak, ale hlavně lépe a efektivněji, a to, co měli v hlavě či zkoušeli zavést a z nějakého důvodu to nešlo, nyní půjde. V takovém prostředí je radost pracovat. Nicméně ne všechno šlo hladce. V listopadu byl polským **ministrem** odvolán dosavadní **velitel** školy Janusz Bojarski, a než na tento post v květnu oficiálně **nastoupí** kanadská **generálporučice** Christine Whitecrossová, občas musím zaskočit i v této funkci.

* Podílel jste se nějak i na říjnové oslavě **výročí** 65 let od založení školy **americkým generálem** Dwightem Eisenhowerem?

Přípravy trvaly skoro rok, já už přišel takřka k hotovému. (úsměv) Ale bylo to velké, zároveň totiž uplynulo i 50 let od přemístění školy z Paříže do Říma. Dorazil například italský prezident Sergio Mattarella, **generální** tajemník **NATO** Jens Stoltenberg nebo kompletní **vojenský výbor** vedený jeho předsedou – **českým generálem Petrem Pavlem**. Celá akce svým obsazením potvrdila význam NDC nejen jako vzdělávací instituce pro Alianci, ale také jako nástroje pro posilování vztahů mezi **mezinárodního** společenství.

* Bude mít vaše štace v Římě kromě prestiže i nějaká konkrétní pozitiva pro **Univerzitu obrany v Brně**?

Byl bych samozřejmě velmi rád, kdyby nejen pro univerzitu, ale i **resort obrany** obecně moje angažmá něco přineslo. Ještě před mým odjezdem do Říma jsme na mém bývalém pracovišti (Centrum bezpečnostních a **vojensko-strategických studií** – pozn. red.) uvažovali o tom, že by bylo ideální sdílet zajímavé **přednášky z univerzit obrany** členských států **NATO** přes videokonference, nebo je aspoň natočit, archivovat a následně studentům poskytnout. NDC je prestižní škola, která si může dovolit zaplatit významné řečníky, což národní univerzity až na výjimky nemohou.

* Už se v tomto ohledu podařilo podniknout nějaké kroky?

Technicky, legislativně i personálně jsme na toto sdílení v NDC připraveni. Oficiálně tuto možnost nabídneme všem rektorům a **velitelům** národních **univerzit obrany** na každoroční **konferenci velitelů** v červnu tohoto roku. Ale možností spolupráce je samozřejmě víc.

* Co konkrétně máte na mysli?

Na škole v Římě se nově zavádí řízení rizik a management kvality, potřebujeme provést **základní školení** klíčového personálu. Naše **univerzita obrany** má několik skvělých odborníků na tuto oblast, kteří by nám mohli pomoci a zároveň výrazným způsobem **brněnskou** školu zviditelnit. Je možné navíc zařídit krátkodobé stáže, kurzy, **konference** a workshopy, podílet se na výuce, ověřit si svoje metody a zpětně načerpat inspiraci, případně zjistit, jak si naši lidé stojí v porovnání s **mezinárodní** konkurencí.

* Máte v Itálii čas i na něco jiného než na práci?

Přes týden opravdu ne, tedy kromě večerního posezení u sklenky dobrého vína s mojí paní, která je v Římě se mnou, či společné procházky se psem. O víkendu mám velmi rád návštěvy římských tržnic s jedinečnou atmosférou, kde se snoubí italský temperament prodejců s pestrou paletou ovoce, zeleniny, ryb, pizzy a tradičních uzenin. Manželka ráda a dobře vaří, takže já pak nezůstávám ušetřen následkům těchto návštěv a musím sníst vše, co bylo nakoupeno a následně zpracováno. (smích)

* A co slavné římské památky?

Jejich návštěvu zatím odkládáme. Částečně proto, že většinu z nich jsem již navštívil v minulosti, a také kvůli množství turistů, kteří nedávají moc šancí na tichou relaxaci. Velmi rádi ale s manželkou vyjíždíme mimo Řím a užíváme si liduprázdné a přitom krásné horské scenérie apeninského pohoří v oblasti Gran Sasso nebo kouzelný pestrobarevný Abruzzský národní park. Hrozně nás mrzí, že právě tato oblast ve střední Itálii byla v nedávné minulosti vystavena sérii zemětřesení, včetně neštěstí se zavalením hotelu lavinou.

František Mičánek prohlásil o...

...**bezpečnostní situaci** v Evropě: „Když máte několik malých hrozeb, tak vás zpravidla rozdělují pohledy na jejich řešení. I proto, že každý chce z nastalé situace vytěžit něco pro sebe. Až ale tahle hrozba nabude určité mezní velikosti, kdy se bude dotýkat existence **základních** hodnot západního společenství, pak začnou evropské země reagovat jednotně. Zatím jen dlouze jednáme, hledáme pro

sebe výhody plynoucí ze situace a případně odstraňujeme následky místo příčin.“ ...prezidentu **USA** Trumpovi: „Určitě budeme svědky spousty překvapení a netradičních přístupů k řešení starých problémů našeho globalizovaného světa. Konkrétně směrem k Alianci je mi sympatický jeho tlak na zvýšené zapojení se evropských členských států na sdílení společných nákladů **NATO** a navýšení národních obranných výdajů. Je ale pravda, že nikdy před ním nebyla Amerika tak názorově rozdělená, jako při jeho volbě.“ ... Rusku: „To, že destabilizovalo Evropu a narušilo svým zásahem na Ukrajině zažité zvyklosti **mezinárodního** práva, je fakt, který nelze omluvit ani přehlížet. Neobával bych se ale nové studené **války** v pravém slova smyslu. Dnes už proti sobě nestojí dva velké politicko-vojenské bloky jako v minulosti, ale jen Rusko s ambicí regionální mocnosti, a obrazně řečeno, zbytek světa.“ ...**připravenosti Česka na teroristický útok**: „Brannou výchovu u nás bereme stále jaksi s despektem, vidíme pod ní pochody v masce s pytlíky na nohou. Nechci si ani představovat, jak by to dopadlo, kdyby se v pražském metru či na velkém **koncertu** stalo to, co zažila třeba Paříž či nedávno Istanbul. **Češi** na něco takového nejsou zvyklí, nemáme vybudovanou dostatečnou odolnost. Jde o nový fenomén a my na něj obyvatelé zatím nijak soustavněji nepřipravujeme. Jsem stoprocentně přesvědčen, že policie, **záchranné složky** i **armáda** by zasáhly spolehlivě a efektivně. Ale reakce lidí na místě? To by byl strategický šok. Většina ani neví, jak dávat první pomoc, co dělat v případě, že unikne otravný plyn, nebo jak se chovat v davu při evakuaci postižené oblasti, případně jak si zvýšit šanci na přežití v pozici rukojmího.“ ... Islámském státu: „Je jasné, že Islámský stát zanikne jako entita, ale nezanikne problém jako takový, ideologie bude žít dál. Bude to jako s al-Káidou – ta sice byla v **Afghánistánu** eliminována, ale najednou se objevila na jiných místech. I nositelé myšlenek Islámského státu jsou rozseti skoro všude, od jihovýchodní Asie až po Afriku i Evropu. Bude potřeba odstranit kořeny problému. Tím, že zlikvidujeme Islámský stát, řešíme následek, ne příčinu.“

...uprchlících: „Migrace je stará jako lidstvo samo. A demografický vývoj v Africe bude mít za následek stále vyšší migrační tlak na evropské země. Co je nebezpečné, je nekontrovaná migrace. My si uprchlíky spojujeme s **teroristy** a jejich radikalizací, ale **Česko** bylo vždy velice dobré v tom, že dokázalo přistěhovalce asimilovat a pomoci potřebným. Také není správné si mezi uprchlíky vybírat podle vyznání. Když někdo utíká před **válkou**, je jedno, jestli jde o muslima, či křesťana. Právo na azyl by měli mít všichni. Jsem však zastáncem toho, že až na opodstatněné výjimky těm lidem není potřeba dávat azyl na neomezeně dlouhou dobu, pouze poskytnout časově omezenou ochranu v duchu **mezinárodního** práva, než se situace v jejich domovině uklidní. A jako samozřejmý vidím i respektování našich zákonů a kultury z jejich strany po dobu pobytu u nás.“

Foto popis| František Mičánek 53letý brigádní **generál** v záloze je po **generálu Petru Pavlovi** druhým **Čechem** ve vrcholné funkci **Severoatlantické aliance**.

Foto autor| Foto: Anna Vavříková, MAFRA

O autorovi| Jiří Ševčík, editor MF DNES